

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
GNL 327 *Katılım Finansı*
DERS NOTLARI

9.HAFTA

15.04.2020

KATILIM SİGORTASI

TEKAFÜL

Kaynaklar

- Alhabshi S.O.,Sharif K.S.,Razak S.H.,Ismail,E.,**Takaful**, INCEIF,Malaysia,2012
- İSEFAM, **Tekafül- Teori ve Uygulama**, editörler:Kaya S, Yardımcıoğlu F, Aslan H, www.isefam.sakarya.edu.tr
- Söyler, İlhami, **Tekafül**, Adalet Yayınları,İstanbul,2018
- Yusof,M.F.,Ismail W.Z.W.I., Naaim,AK,M., **Fundamentals of Takaful**, IBFIM, Kuala Lumpur,2011

Kaynak

**İstanbul Üniversitesi-İslam İktisadı ve
Finansı Araştırma ve Uygulama Merkezi**

**Dünyada ve Türkiyede Tekafül Sistemi 5 adlı
YouTube videosu**

<https://www.youtube.com/watch?v=PCm1efYFqS0&feature=share>

x

<https://www.youtube.com/watch?v=PCm1efYFqS0&feature=share>

İlgili AAOIFI Standartları

Muhasebe

- FAS 12.
- FAS 13.
- FAS 14.
- FAS 15.
- FAS 19.

Hukuk

- SS 26.
- SS 41.

Islamic Financial Services Board IFSB

- IFSB 8 : Tekafül girişimlerinde (Taahütlerinde)
Kurumsal Yönetim Rehber İlkeleri

İLGİLİ KAVRAMLAR

- Katılımcı
- Teberru, Bağış
- Tekafül Sigorta Fonu
- Fonu yöneten Operatör Şirket

TEMEL HAREKET NOKTASI

Konvansiyonal Sigortacılıkta olduğu gibi

*RİSKİN SİGORTA ŞİRKETİNE SATILMASI veya RİSKİN SİGORTA ŞİRKETİNE TRANSFERİ
yerine*

RİSKİN PAYLAŞILMASI

- *Riskin satılması sözkonusu olmadığı için
Operatör Sigorta şirketi Risk üstlenmiyor,
Tekafül Fonunu ve sigorta işlemlerini yönetiyor
ihtiyaç halinde Fona faizsiz borç veriyor*

*Tekafül Fonundaki Kalanın Katılımcılara iadesi mümkün ancak
katılımcılar başlangıçta değil hasar ödenmesi sırasında
TEBERRU YAPMALI (Durmuş, Abdullah)*

KATILIMCILARIN OLUŞTURDUĞU FONDUN

Tekafül Fonu

- *Katılımcıların örgütlenerek bizzat kendilerinin fonu yönetmesi*
- *Katılımcıların kuracakları kooperatif bu yönetimi yapması*
- *Katılımcıların oluşturduğu fonun yönetiminin bir başka ticarî kişiliğe verilmesi*

Kooperatif Tekafül İş Modeli

Kooperatif :

Ekonomik, sosyal, kültürel ihtiyaçlarını ve arzularını,

birlikte sahip oldukları ve demokratik bir şekilde yönettikleri bir kişilik (teşebbüs)

yoluyla karşılamak amacıyla

gönüllü olarak bir araya gelen kişilerin

bağımsız birliğidir.

(International Cooperative Association'ın Tanımı)

Kooperatif Tekafül İş Modeli -1-

- Katılımcıların katkıları (Primler) Tekafül Fonu'nda toplanır ve bir havuz oluşturulur
- Yönetim Giderleri bu fondan karşılanır
- Hasar tazminatı talepleri buradan karşılanır
- Katkı paylarının toplanması, fonun yönetilmesi, hasar tazmin taleplerinin karşılanma işlemleri istihdam edilecek elemanlar tarafından yapılır

Kooperatif Tekafül İş Modeli-2-

- Tekafül Fonunda oluşan artı değer (Surplus) katılımcılara aittir
- Ancak Tekafül Fonu hasar tazminatlarını ödemeye yetmediği zaman, katılımcıların bu açığı kapatmaları gerekir. ***Gerçek hayatta bunu uygulamak zordur.***
- Kooperatifler yeni katılımcıların katılım payları ve fonun işletilmesinden gelecek kazançlara dayandığı için, kısıtlar taşımakta ve büyüme kapasitesinden yoksun bulunmaktadır.
- Rekabetçi özellikleri yoktur, muhafazakâr ve ihtiyatlı bir şekilde yönetilmelidirler

**International Cooperative and Mutual Insurance Federation
Uluslar arası Kooperatif ve Karşılıklılık Esasına dayalı
Sigorta Federasyonu (ICMIF)**

- 1922 yılında kurulmuş, merkezi Brüksel'de
- <https://www.icmif.org>

World Bank publishes book on mutuals and takaful

Monday, 26 November 2012

A valuable new World Bank publication stresses the links between mutual and cooperative insurance and takaful, the fast-growing Shariah compliant alternative to insurance.

The book, *Takaful and Mutual Insurance: Alternative Approaches to Managing Risk*, was launched at a well-attended conference held in Istanbul,

Turkey in mid-November. The conference itself provided an overview of mutual insurance structures (including Christian and Jewish examples) in the context of takaful development. It also explored ways in which takaful structures could be applied to the microinsurance markets in emerging economies with large Muslim populations.

"The book seeks to increase the understanding, appreciation, and discussion of the challenges and solutions needed for the active development and implementation of takaful," said Serap Gonulal, Senior Financial Sector Specialist, **World Bank**. *"It attempts to develop a hybrid model of takaful, benefiting from existing models established around the world and bearing in mind compliance with Shariah rules and consistency with the culture of Muslim communities."*

Opening the conference, World Bank Managing Director Mahmoud Mohieldin, reminded his audience that takaful was based on the concept of social solidarity, cooperation and mutual support. *"Essentially, takaful is a cooperative institution in the same spirit as the early cooperative movements that took shape on Europe and in the Americas in the 1800s. These movements share the same fundamental*

Latest News

CLIMBS steps up efforts to support members, employees and general public in the Philippines during COVID19 pandemic

The DHAN Foundation reaches out to low income communities in India to provide support during Coronavirus pandemic

SEWA is working to alleviate devastating impact of COVID 19 on informal and migrant workers in India

Desjardins General Insurance Group announces a discount for motor insurance clients who are driving significantly

less due to COVID-19

Swedish mutuals Folksam and Länsförsäkringar make further investments in social bonds to support the fight against coronavirus

[See more](#)

populations.

"The book seeks to increase the understanding, appreciation, and discussion of the challenges and solutions needed for the active development and implementation of takaful," said Serap Gonulal, Senior Financial Sector Specialist, [World Bank](#). "It attempts to develop a hybrid model of takaful, benefiting from existing models established around the world and bearing in mind compliance with Shariah rules and consistency with the culture of Muslim communities."

Opening the conference, World Bank Managing Director Mahmoud Mohieldin, reminded his audience that takaful was based on the concept of social solidarity, cooperation and mutual support. *"Essentially, takaful is a cooperative institution in the same spirit as the early cooperative movements that took shape on Europe and in the Americas in the 1800s. These movements share the same fundamental values, promoting voluntary association, enhancing inclusion, ensuring accountability for strategic decisions and supporting the communities that they serve,"* he said.

ICMIF Senior Vice President Sabbir Patel, one of the contributors to the World Bank publication, was another speaker at Istanbul. He stressed in his presentation the importance of the mutual and takaful movements working together. As he mentioned, ICMIF already has many takaful providers in membership of the Federation, as well as running its dedicated [takaful website](#) and producing a regular Takaful newsletter.

Sabbir Patel also emphasised the importance for ICMIF and its members of developing Shariah compliant forms of microinsurance. *"The next big thing is microtakaful, and we have a real opportunity to be at the forefront of this development,"* he says.

Tags: [Mutual insurance](#), [takaful](#), [takaful insurance](#), [The World Bank](#), [World Bank](#)

who are driving significantly less due to COVID-19

Swedish mutuals Folksam and Länsförsäkringar make further investments in social bonds to support the fight against coronavirus

[See more](#)

This site is currently down for maintenance.

In the meanwhile, you may be interested in another of our websites
www.icmif555.org .

Thanks for your patience.

İlk Modern İslamî Sigorta

- 1979 yılında Sudan 'da
- Kooperatif şekline kurulmuş
- Sudan'da sigortacılığı düzenleyen otoriteler de tekafül fonundaki varlıkları yönetecek ve katılımcıların fonları yetmediği zaman Fona borç verebilecek bir iktisadî kişiliğin kurulmasını gerekli kılmışlardır

Ticarî Tekafül İş Modeli

Tekafül Fonu

- Tekafül katılımcılarının katkılarıyla oluşan, dayanışma amaçlı fon

Tekafül Operatörü

- Kâr amacı güden pay sahiplerinin kurduğu bir şirket. Paysahipleri Katılımcılardan ayrı bir yapıdır
- Tüzel Kişiliği var
- Sermaye koyarlar
- Risk havuzunun yönetilmesini fonlar, risk havuzunda doğan zararları karşılayacak imkan kalmazsa, ***operatör faizsiz olarak havuza borç vermek zorundadır***

Fon Havuzu ile Operatör Tarafın Özkaynak ilişkisi

Fon Operatörün içinde (İliştirilmiş-Embedded)

- «Katılımcıların Fonu» ile «Paysahiplerinin Özkaynağı» kesin bir şekilde hesaplarda ayrı tutulmalıdır

Fon

- Fon sahipleri Operatör Şirketten ayrı bir iktisadî kişilik oluştururlar

TEKAFÜL SİGORTA TÜRLERİ

GENEL TEKAFÜL

- Bir kaza veya aksilik sonucu sahip oldukları varlıkların zarar görmesi durumunda katılımcının tazmin edilmesini öngören plan

HAYAT (AİLE) TEKAFÜL

- Hastalık, engellilik, ve ölüm nedeniyle karşılaşılabilecek finansal zorlukların tazmin edilmesini öngören plan

TEKAFÜL İŞ MODELLERİ

1. Vekalet Modeli
2. Mudarabe Modeli
3. Melez Model (Mudarabe+Vekalet)
4. Vakıf Modeli

1. Vekalet Modeli

- Katılımcılar oluşturduğu Tekafül Fonu, Bir «Vekil» eliyle yönetilir.
- Operatör katılımcıların vekilidir
- Bu vekalet hizmeti karşılığında bir ücret alma hakkına sahip olduğu kuruluş sözleşmesinde belirtilir
- Yönetim giderleri tekafül fonundan karşılanır
- Operatör firmanın geliri aldığı vekalet ücretlerinden ve kendi özsermayesiyle yapacağı yatırımların getirisinden oluşur

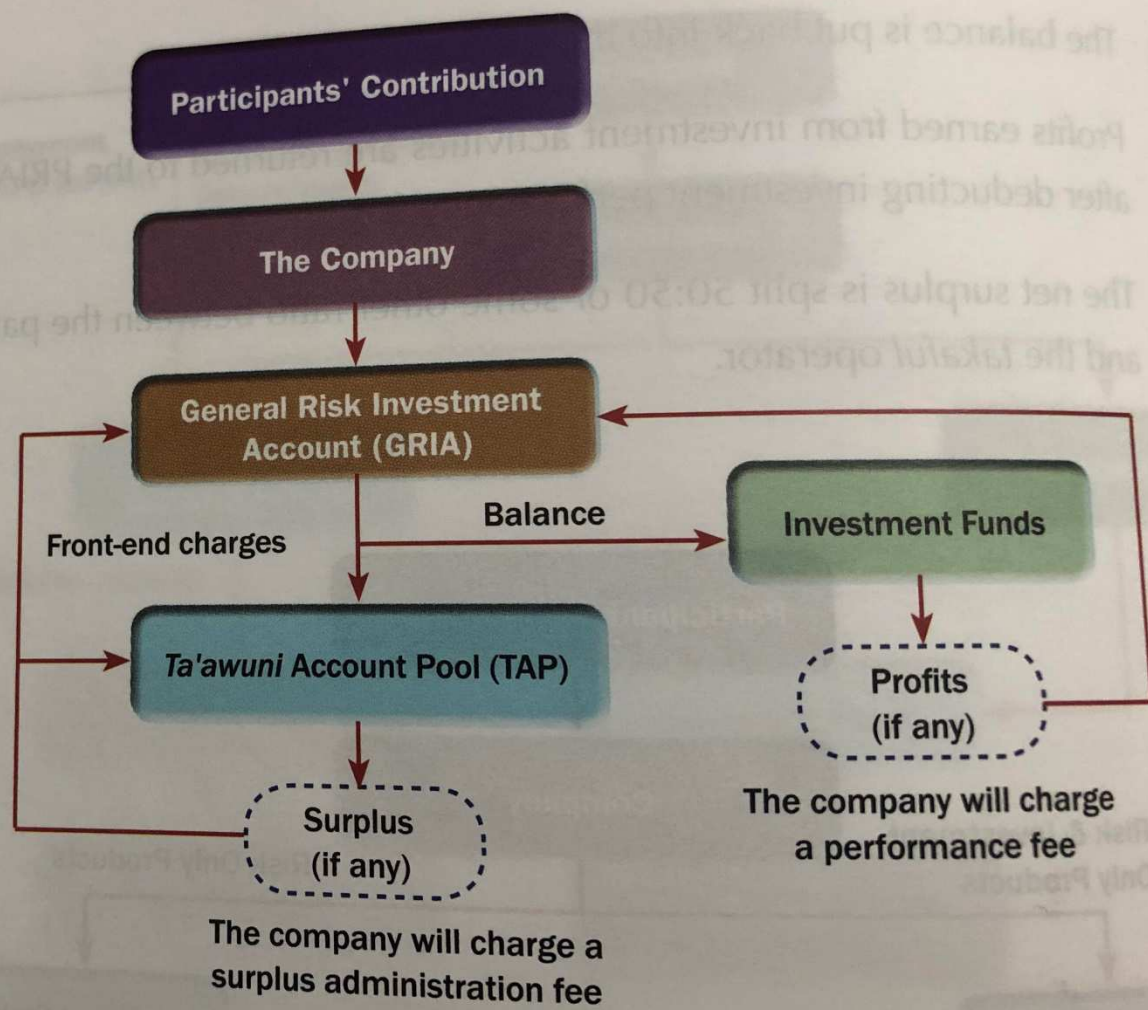

Figure 5.10 General Takaful: Wakalah Model

2. Mudarebe Modeli

Sahib ul Mal (Sermaye sahibi)

- Fonun katılımcıları oluşturdukları fonu yönetmek üzere bir «mudarib» ile sözleşme yaparlar.
- Sözleşme sırasında kârın paylaşım yüzdeleri belirlenir
- Mudarib'in hata ve kusuru dışında oluşan zararlar katılımcılar tarafından üstlenilir

Müteşebbis (Mudarib)

- Tekafül Operatörü, oluşacak kârdan alacağı pay karşılığında fonun operasyonlarını yönetir.

Mudarebe Modeline dayalı Genel Tekafül

- **Katılımcılar tekafül katılım paylarını (primler) operatöre öderler**
- **Katılım Payı Taksitleri Genel Tekafül Fonu'nda Katılımcılar Özel Hesabına TEBERRU olarak kaydedilir**
- **Katılım tutarları islam hukukuna uygun yerlere yatırılır**
- **Yatırımdan kazanılan kazançlar fona eklenir**

3. Melez Model (Mudarabe+Vekalet)

- Hem vekalet ücreti
- Hem de fon yatırımından müdarib payı

4. Vakıf Modeli

- Katılım payları vakıfa bağış şeklinde
- Artanın gri alınması sözkonusu değil

- Any person, by signing the proposal form, contributing to the *waqf* and subscribing to the policy documents shall become a member of the *waqf* fund.

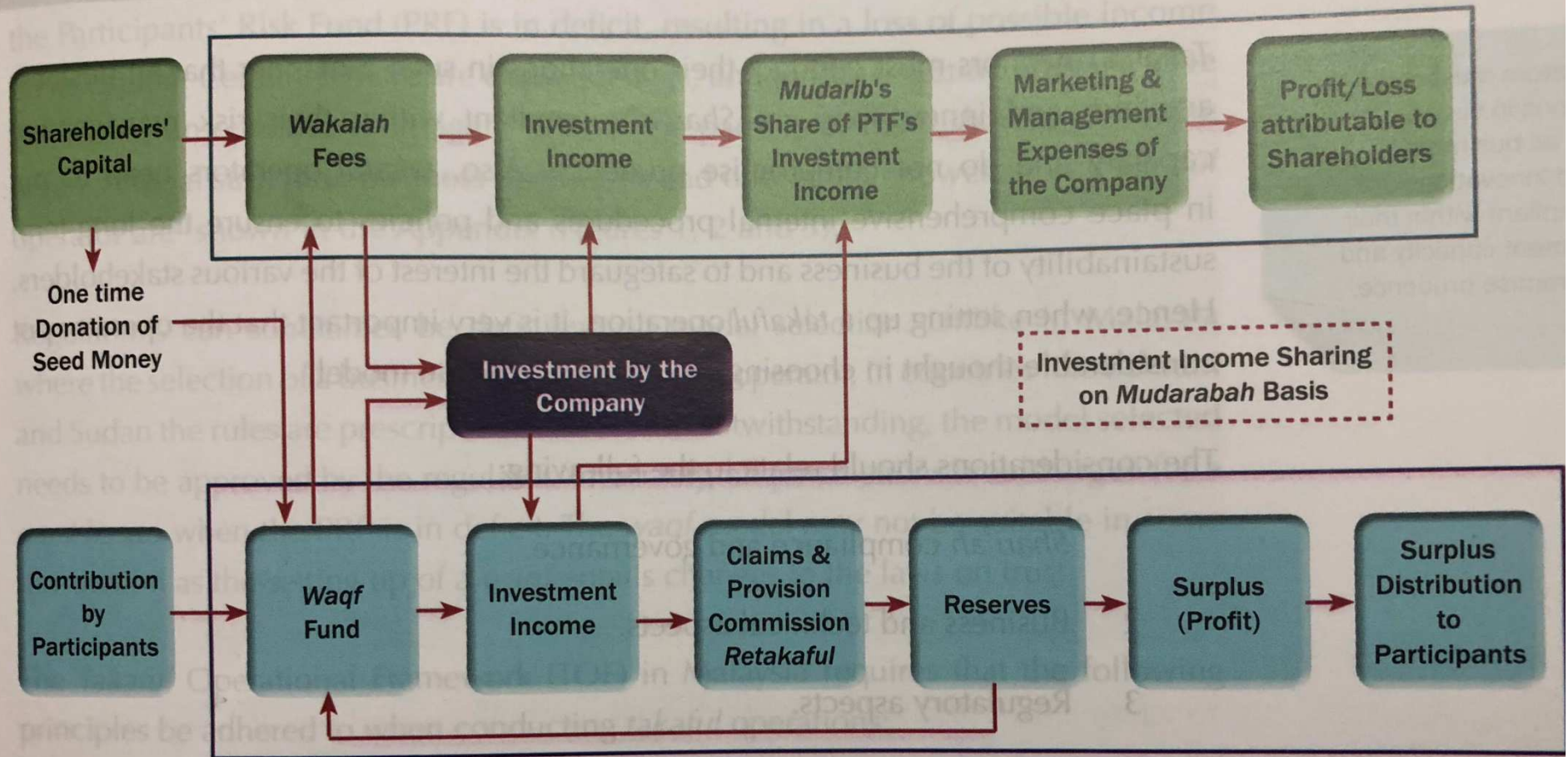

Figure 5.13 Wakalah-Waqf Model

- The objectives of the *waqf* fund are as follows:

(a) To extend financial assistance to its members in the event of losses,

FAS 12 İslamî Sigorta Şirketlerinde Bilgi Sunumu ve Açıklamanın Genel İlkeleri

Tüm iktisadî kişiliklerin hazırlaması gereken finansal tablolar yanında, ***İslamî Sigorta Şirketleri şu tabloları da hazırlamalıdır :***

1. Gelir Tablosundan başka; ***«Police Sahiplerinin gelir ve giderleri tablosu»***
2. Özkaynaklar değişim tablosu yanında, ***«Police sahiplerinin Fazlası (veya Açığı) Tablosu»***
3. Zekat ve Hayır Fonunda kaynak ve kullanımlar Tablosu (Paragraf 2)

Standardın konusu olan «İslamî Sigorta Şirketi» (Operatör)'in Bilançosu

1. VARLIKLAR BÖLÜMÜ

1.1.İ.S.Ş.'nin Varlıkları arasında bulunan **«Yatırımlar Kalemi»**

- hem şirketin kendi özkaynaklarından yaptığı,
- hem de Tekafül Fonundan yaptığı yatırımları içerir.

Yatırımların bu açıdan kırılımı dipnotlarda açıklanır.

1.2. Katılımcılar ile ilgili olarak **«Katılımcılardan Alacaklar»** kalemi bulunur

Standardın konusu olan «İslamî Sigorta Şirketi» (Operatör)'in Bilançosu

2. KAYNAKLAR BÖLÜMÜ

*Kaynakların olağan iki bölümü olan «Borçlar» ve «Özkaynaklar» yanında; **POLİÇE SAHİPLERİNİN HAKLARI** Bölümü bulunur

***BORÇLAR (veya YÜKÜMLÜLÜKLER) arasında Tekafül Fonu** Katılımcıları ile ilgili olarak :

- **Karşılanmamış Tazminat Talepleri**
 - **Kazanılmamış Katkı Payları (Primler)**
- Kalemleri bulunur**

Karşılanmamış Tazminat Talepleri (outstanding claims)

- Cari finansal dönemde meydana gelmiş, aynı dönemde rapor edilmiş ancak bilanço tarihinde henüz hesaplama (settlement) yapılmamış olan tazminat talepleri

Kazanılmamış Katkı Payları (Primler)

- Poliçe sahipleri tarafından ödenmiş olduğu halde gelecele finansal döneme ait olan katkı payları
- Bu döneme ait olmadıkları için, Poliçe Sahiplerinin Hasılat ve Giderleri Tablosunda Bürüt Katkı paylarından düşülür, Bilanço'da yükümlülük olarak açıklanırlar
- Sigorta poliçesinin yazıldığı (issue) dönemde katkı payı hasılatı olarak tanınmaz (kayıtlara alınmaz)
- Poliçe sahiplerinin yaptıkları ön ödemeler ile şirketin finansal dönemleri çakışmadığında yani finansal dönemin ötesine taşan ödemeler olduğunda ortaya çıkar

«*Poliçe Sahiplerinin gelir ve giderleri tablosu*»

Ana kalemler :

- Toplam Sigorta Hasılatları...(Katılım Payları=Primler burada)
(-) Toplam Sigorta Giderleri....(Hasar Tazminatları burada)
= ***Sigorta Operasyonlarından Net Fazla (1)***
- Yatırım Gelirleri
Toplam Yatırım Geliri
(-) Yatırım Portföyünü yöneten Sigorta Şirketinin payı
Net Yatırım Geliri (2)
HASILAT GİDER FAZLASI (1) + (2)

Standardın konusu olan «İslamî Sigorta Şirketi» (Operatör) ile Sigorta Fonu Katılımcıları ilişkisi

Police sahiplerinin (Katılımcılar)
Hasılat (Gelir) ve Giderleri Tablosu

İ.S.Ş.'nin Gelir Tablosu

İ.S.Ş.'nin Gelir Tablosunda

1. *Kendi Özkaynaklarıyla yaptığı yatırımdan sağladığı Gelir.*
2. Katılımcıların sigorta operasyonlarını yönetme karşılığı elde ettiği **gelir**
3. Katılımcıların Fonunu yönetme karşılığı elde ettiği **ücret**.

Sigorta Giderleri :

Sigorta Operasyon Giderleri

Yatırım Gelirleri

Toplam Yatırım Geliri

(-) **Yatırım Portföyünü yöneten Sigorta Şirketinin payı**

«Police sahiplerinin Fazlası (veya Açığı) Tablosu»

1. Dönembaşı Hasılat Gider Fazlası

2. İlgili Yılın Police Sahiplerinin gelir ve giderleri tablosundan HASILAT GİDER FAZLASI

1+2=Dönemsonunda toplam Hasılat Gider Fazlası

(-) Police Sahiplerine (Katılımcılar) dağıtılan

Dönemsonu itibarıyla dağıtılmamış Hasılat Gider Fazlası (Operatör Şirketin Bilançosunda Görünür)

(Name of Company)
Statement of Policyholders' Revenues and Expenses⁽⁵⁾
for financial year ended on *** (year) and *** (last year)

	xxx (year) monetary unit	xxx (last year) monetary unit
Insurance revenues		
Gross contributions	180,000	—
Less Reinsurers' shares	(126,000)	—
Net retained contributions	54,000	—
Less changes in unearned contributions	(21,600)	—
Earned contributions	32,400	—
Reinsurance commissions	37,800	—
Total insurance revenues	70,200	
Insurance expenses		
Paid claims	15,000	—
Recovered claims from reinsurers and other parties	(11,400)	—
Net paid claims	3,600	—
Outstanding claims at end of financial period	21,000	—
Less recoverable outstanding claims from reinsurers and other parties	16,500	—
Net outstanding claims Remuneration of owners' equity for managing	4,500	—
Insurance operations	45,000	—
Acquisition cost	9,000	—
Total insurance expenses	62,100	
Net surplus from insurance operations	8,100	
Investment income		
Total investment income	2,000	—
Less owners' equity share for the management of Investment portfolio	(200)	—
Net investment income	1,800	
Surplus of revenues over expenses	9,900	

(*) The attached notes from No. () to No. () form an integral part of the financial statements.

(5) Assuming that owners' equity are the managing party of the insurance operations and investments.

